

Reconduïm el model de desenvolupament

◆ Per assolir un model sostenible es fa necessari integrar les nostres activitats socioeconòmiques al mediambient

Tothom coneix la definició de desenvolupament sostenible que apareix a l'informe encarregat per la Comissió Mundial per al Medi Ambient i el Desenvolupament de l'Organització de les Nacions Unides, conegut com a *Informe Brundtland*, i que va passar a definir l'estratègia del Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient (PNUMA): «Desenvolupament que atén les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures d'atendre les seves pròpies necessitats».

Per assolir un desenvolupament sostenible es fa necessari integrar les nostres activitats socioeconòmiques al medi ambient. És a dir, hem de ser conscients que la major part dels recursos que possibiliten el creixement econòmic no són renovables, que el territori té una capacitat màxima d'acollir assentaments, espais on realitzar les activitats i altre tipus d'infraestructures i que aquest mateix territori també té una capacitat màxima d'acollida dels productes residuals que generem, siguin sòlids, líquids o gasosos. Ara bé, no és suficient en ser conscients, també s'ha d'actuar en conseqüència.

La planificació territorial és un instrument que ens pot ajudar a arribar a aquesta desitjada integració ambiental. Conèixer les característiques i aptituds d'un territori, tant des del punt de vista del medi natural com social, així com preveure les implicacions que determinades accions i activitats poden generar en aquest mateix territori, hauria de fer més fàcil aconseguir aquesta anhelada integració ambiental.

Però no sempre ha estat així. Tota acció té una repercussió i a la província de Tarragona tenim molts exemples de creixements urbanístics, infraestructures de transport o activitats econòmiques poc encertades.

Estarem d'acord que és necessari protegir el medi ambient. Un primer nivell de protecció, anomenat de protecció horitzontal, és aquell en què es troba la normativa que té una aplicació general a qual-sevol part del territori on la normativa està en vigor. A casa nostra alguns exemples són la normativa d'impacte ambiental, la d'aigües, la de residus o la d'espècies protegides.

Un segon nivell de protecció és el de tipus territorial. És a dir, es limiten una sèrie de zones que pels seus especials valors s'han de protegir en major o menor mesura, indicant quines activitats són compatibles amb el fet de preservar les condicions naturals de l'espai en qüestió.

A Catalunya es distingeix entre les zones que formen part del Pla d'espais d'interès natural (PEIN), dels anomenats genèricament espais naturals de protecció especial. La figura de màxima protecció és el Parc Nacional. A Catalunya n'hi ha un, mentre que a la província de Tarragona comptem amb tres Parcs Naturals (Montsant, Delta de l'Ebre i Els Ports) i un Paratge Natural d'Interès Nacional (Poblet).

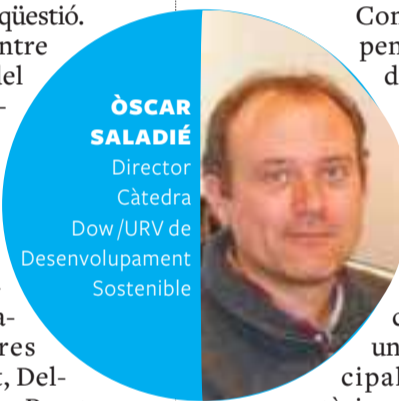
No obstant, el desenvolupament, entès com la millora de la qualitat de vida de la població, també inclou la qüestió social. D'aquesta manera, per molt que protegim el nostre entorn no podem afirmar que el nostre nivell de desenvolupament és elevat si existeixen importants desigualtats en el sí de la nostra societat. I, com tots sabem, aquestes desigualtats són cada cop més grans, també a la província de Tarragona.

Som una societat consumista, en menor mesura degut a la crisi econòmica ini-

ciada l'any 2007, i dependent. Que hi hagi consum fa moure la roda de l'economia i quan un engranatge d'aquesta roda té un problema el conjunt de la roda es veu afectat. Consumim productes bàsics com ara menjar o roba i calçat, en consumim d'altres que se'ns han fet bàsics com ara els electrodomèstics o el cotxe, consumim productes d'oci, etc. A més de consumir també ens comuniquem i ens desplaçem. S'han creat xarxes de transport de mercaderies i passatgers que faciliten l'accessibilitat, a la vegada que també s'han desenvolupat xarxes de comunicació que possibiliten el contacte sense necessitat de fer un desplaçament. Però consumir i desplaçar-nos també té unes repercussions, especialment ambientals, i encara més si es tracta d'un consum desmesurat i innecessari. On es troba el punt d'equilibri entre consum necessari i consum mesurat?

Com deia, també som dependents, excessivament dependents en alguns casos i això ens fa vulnerables. El nombre d'hores de sol que un territori rep al llarg de l'any depèn de la seva posició geogràfica damunt la superfície terrestre. Durant una part del dia el sol, principal font d'energia planetària, s'amaga i es fa de nit en el marc d'un cicle diari molt ben definit. L'espècie humana ha intentat des de l'antiguitat minimitzar aquest handicap i, en un primer moment, va començar a fer servir el foc per augmentar la visibilitat nocturna.

Actualment la il·luminació dels espais correspon, en la majoria dels casos, a la llum produïda per l'energia elèctrica. En una societat com la nostra el gest de pitjar un interruptor i posar en funcionament una bombeta que treu de la foscor una habitació ens sembla un fet poc extraordinari, quan en realitat és una cosa molt recent

ÒSCAR SALADIÉ
Director
Càtedra
Dow/URV de
Desenvolupament
Sostenible

en el temps. Què fariem sense la nevera, la rentadora o la televisió? És per això que quan per alguna raó es produeix un tall del corrent elèctric ens fiquem tan nerviosos. Però és clar, potser sí que hi ha motius per ficar-se nerviós si el negoci en depèn o bé si és hivern i el sistema de calefacció està connectat a la xarxa elèctrica. Una situació, aquesta darrera, agreujada per la crisi econòmica i que ha portat a que hi hagi famílies que no puguin gaudir d'una temperatura adequada a l'interior de casa seva: pobresa energètica.

Una cosa similar podem dir de l'aigua. Obrim una aixeta i podem beure aigua potable (si la quantitat de calç o de nitrats ho permet), podem omplir una olla per cuinar aliments, podem dutxar-nos, podem rentar la roba, etc. L'aigua arriba als nostres habitatges a través de xarxes de subministrament, cosa que evita el fet de desplaçar-se a una major o menor distància

Serveis mediambientals de la Conca de Barberà

una gestió mancomunada, un esforç conjunt

- Servei integral de recollida i transport de residus
- Gestió del Centre Comercial de Tractament de Residus Municipals
- Gestió de les 7 deixalleries comarcals
- Conservació, manteniment i control dels sistemes de sanejament

- Actuacions de comunicació i educació ambiental
- Activitats del medi natural
- Qualitat ambiental segons reglament EMAS als 22 municipis
- Foment pel respecte a l'entorn
- Suport tècnic mediambiental al territori

<http://mediambient.serviconca.org>

Consell Comarcal de la Conca de Barberà · Carrer de Sant Josep, 18 · 43400 Montblanc · Tel. 977 86 12 32

La cerca de la sostenibilitat i l'economia verda

Les polítiques ambientals no són expressió de modernitat, com a vegades pot semblar. El primer edicte ambiental documentat data de l'any 1272, quan el rei Eduard I d'Anglaterra va elaborar-lo prohibint l'ús del carbó de mar (*sea coal*) intentant gestionar un problema de qualitat de l'aire a Londres. S'havia acabat la fusta i els londinencs utilitzaven per escalfar-se un combustible que en comptes d'escalfar sobretot feia fum que acabava en un aire amb boira fotoquímica que els produïa molts problemes respiratoris. Vuit segles més tard, una part dels problemes amb que s'enfronten les administracions ambientals de tot el món són anàlegs a alguns dels que el rei Eduard I va intentar controlar com la qualitat de l'aire o el control de les substàncies que s'aboquen al medi.

JOSEP ENRIC LLEBÓ
Secretari de Medi Ambient i Sostenibilitat

Eren i són problemes locals amb agents locals ben definits i determinats. Durant el segle XX però han sorgit una nova sèrie de problemes ambientals a gestionar que mostren la capacitat que l'espècie humana té d'incidir sobre el medi globalment, com són el canvi climàtic, el forat d'ozó o la pèrdua de biodiversitat, on les causes són per les activitats humanes que causen uns impactes globals. Avui en el segle XXI però, tots aquestes qüestions ambientals perduren però la seva gestió pot resumir-se en la cerca de la sostenibilitat i/o de l'economia verda que vol dir que en el nucli de les decisions econòmiques i polítiques de les organitzacions responsables de gestionar la nostra societat el temes ambientals se situen al mateix nivell que les qüestions socials i econòmiques, en definitiva, que configuren l'entorn de qualitat de vida dels ciutadans.

La societat catalana, com a societat moderna està plenament centrada en aquests objectius i en aquest context i, en particular, les actuacions i les polítiques que la Generalitat de Catalunya està desenvolupant a les comarques de Tarragona en són un exponent.

del nucli urbà per obtenir-la, un fet que a casa nostra, especialment a les zones rurals, no queda tan lluny en el temps. Tothom sap d'on prové l'aigua que raja per l'aixeta del nostre habitatge?

I si l'aigua potable ens arriba fins a la porta de casa, les aigües residuals generades van en direcció oposada. Aquesta sortida es fa gràcies a una xarxa de clavegueram que, en molts casos, fa cap a una estació depuradora. Uns productes residuals, també la brossa domèstica, que s'han de gestionar adequadament. Tothom sap on fa cap la matèria orgànica que fiquem al contenidor marró i, sobretot, els materials que fiquem al contenidor de la fracció rebuig?

Formem part de l'anomenada societat del benestar. La combinació del dinamisme de les activitats econòmiques amb les reivindicacions de tipus econòmic i social dels treballadors va permetre un aug-

ment de les rendes, establir unes condicions de treball adequades amb vacances pagades, gaudir d'una sèrie de serveis públics bàsics com l'educació i la sanitat, o crear des dels governs un sistema d'ajuts als més desfavorits.

La societat actual té una dependència extrema de l'energia elèctrica i fa que la seva absència en la vida diària causi conflictes.

FOTO: PERE FERRÉ/DT

Consumir i desplaçar-nos té repercussions desmesurades i innecessàries. On es troba l'equilibri entre mesura i necessitat?

La crisi econòmica està esquarterant aquest sistema. Per tot plegat ens hem de preguntar si el nostre model desenvolupament és sostenible. I si la resposta és negativa, com és la meua opinió, ens hem de preguntar com podem contribuir a reconduir la situació.

AEST
ASSOCIACIÓ D'EMPRESSES
SERVEIS DE TARRAGONA

www.aestarragona.org

La **Associació d'Empreses de Serveis de Tarragona (AEST)** integra a empreses dedicades a la prestació de **Servicios de Mantenimiento Industrial y Servicios Auxiliares** en general; y que están calificadas por entidad independiente para desarrollar su actividad en las empresas que integran la **AEQT**.

El objetivo de la **AEST** es establecer líneas de actividad y con objetivos comunes con la Industria Química de Tarragona basados en:

- Mejorar de la competitividad de Tarragona
- Conseguir las condiciones óptimas de seguridad
- Responsabilidad con la protección, conservación y mejora del medio ambiente
- Calidad del Servicio al Cliente como aspecto clave

